

Ali məktəblər mövcud dövrün tələblərinə necə cavab verir?

Dünyanın ən yaxşı universitetlərinin yeni reytingi açıqlanıb

Tutduğu yer	Ali məktəbin adı	Ölkə	Milli reyting	Topladığı bal
1	Harvard University	ABŞ	1	100.0
2	Stanford University	ABŞ	2	74.2
3	University of Cambridge	Böyük Britaniya	1	70.6
4	Massachusetts Institute of Technology (MIT)	ABŞ	3	69.6
5	University of California, Berkeley	ABŞ	4	65.8
6	Princeton University	ABŞ	5	61.1
7	Columbia University	ABŞ	6	58.6
8	California Institute of Technology	ABŞ	7	57.7
9	University of Oxford	Böyük Britaniya	2	57.2
10	University of Chicago	ABŞ	8	54.6
11	Yale University	ABŞ	9	53.5
12	Cornell University	ABŞ	10	50.4
13	University of California, Los Angeles	ABŞ	11	50.3
14	Paris-Saclay University	Fransa	1	49.6
15	Johns Hopkins University	ABŞ	12	48.3
16	University College London	Böyük Britaniya	3	46.6
16	University of Washington	ABŞ	13	46.6
18	University of California, San Diego	ABŞ	14	46.3
19	University of Pennsylvania	ABŞ	15	46.2
20	ETH Zurich	İsveçrə	1	46.1
21	University of California, San Francisco	ABŞ	16	42.8
22	University of Michigan-Ann Arbor	ABŞ	17	41.0
23	University of Toronto	Kanada	1	40.9
23	Washington University in St. Louis	ABŞ	18	40.9
25	Imperial College London	Böyük Britaniya	4	40.3
26	The University of Tokyo	Yaponiya	1	40.1
27	Duke University	ABŞ	19-20	39.2
27	New York University	ABŞ	19-20	39.2
29	Tsinghua University	Çin	1	38.1
30	Northwestern University	ABŞ	21-22	37.6
30	University of North Carolina at Chapel Hill	ABŞ	21-22	37.6
32	University of Wisconsin - Madison	ABŞ	23	37.4
33	University of Copenhagen	Danimarka	1	36.9
34	Kyoto University	Yaponiya	2	36.3
35	The University of Melbourne	Avstraliya	1	36.0
36	PSL University	Fransa	2	35.5
36	The University of Manchester	Böyük Britaniya	5	35.5
38	University of British Columbia	Kanada	2	35.4
39	Sorbonne University	Fransa	3	35.3
40	University of Minnesota, Twin Cities	ABŞ	24	35.0
41	The University of Texas at Austin	ABŞ	25	34.9
42	The University of Edinburgh	Böyük Britaniya	6	34.7
43	Rockefeller University	ABŞ	26	34.4
44	University of Colorado at Boulder	ABŞ	27	34.2
45	Karolinska Institute	İsveç	1	33.9
45	University of Illinois at Urbana-Champaign	ABŞ	28	33.9
47	King's College London	Böyük Britaniya	7	33.6
48	The University of Texas Southwestern Medical Center at Dallas	ABŞ	29	33.0
49	Peking University	Çin	2	32.4
49	University of California, Santa Barbara	ABŞ	30	32.4

Oruc MUSTAFAYEV

Müasir dünya tendrləri universitetlər qarşısında ömək bazarının sört tələblərinə uyğun rəqəbatqabiliyyətli, yüksək hazırlıqlı, sərəştəli, XXI əsrin bacarıqlarına malik mütəxəssislərin hazırlanması kimi mühüm vəzifələr qoyur. İndi işəgötürənləri də gələcək illərdə məzunların texnoloji inqilablar dövrü ilə ayaqlaşmasını təmin edəcək daha keyfiyyətli ali təhsil maraqlandırır. Hansı universitet mövcud dövrün tələblərinə daha keyfiyyətli mütəxəssis hazırlığı ilə cavab verir?

Çinin "Academic Ranking of World Universities" (dünya universitetlərinin akademik reytingi), "Shanghai Ranking" (Şanxay reytingi) və ya qıscaca ARWU növbəti dəfə bu suala cavab verməyə çalışıb. 2020-ci il üzrə dünyanın keyfiyyətli ali təhsil xidmətləri təqdim edən universitetlərinin Şanxay reyting cədvəlinə 17 ildir ki, fasiləsiz olaraq Harvard Universiteti başçılıq edir. Reytingin ön surlarında əsasən ABŞ və Böyük Britaniya universitetləri yer alıb: 1.Harvard Universiteti, 2.Stanford Universiteti, 3.Kemric Universiteti, 4.Massaçusets Texnologiya İnstitutu, 5.Kaliforniya Berkli Universiteti, 6.Princeton Universiteti, 7.Kolumbiya Universiteti, 8.Kaliforniya Texnologiya İnstitutu, 9.Oksford Universiteti, 10.Çikaqo Universiteti.

Beləliklə də dünyanın ən yaxşı ali məktəblərinin ilk onluğunda səkkiz yeri ABŞ-ın, iki yeri Böyük Britaniyanın ali məktəbləri tutur. Rusiyanın M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti dünya universitetlərinin akademik reytingində 93-cü yeri tutur. MDU ötən il müqayisədə (87-ci yer) 6 xana geriləyib. ARVU-nun versiyasına görə, bu il dünyanın 1000 aparıcı universiteti siyahısında 11 Rusiya ali məktəbi var. "Kontinental Avropada ilk dəfə olaraq ARVU reytinginə düşmüş Paris-Sakle Universiteti (14-cü yer) ən yaxşı ali təhsil ocağı kimi tanınıb. Daha sonra Sürix Federal Texnologiya İnstitutu (20-ci yer) qərarlaşıb. Asiyada aparıcı mövqə Tokio Universitetinə (26-cı yer) məxsusdur. Sinxua Universiteti (29-cu yer) qitədə ikinci yərə çıxmaqla Kioto Universitetini (34-cü yer) qabaqlayıb. Okeaniyada aparıcı mövqeni Melburn Universiteti (35-ci yer) göstərib", - deyərək reyting tərtibçiləri bildirib.

Bu il Şanxay reytingində Amerika ali məktəbləri üstünlük təşkil edir. İlk 10-luğa 8, 100-lüyə 41, 500-lüyə 133, top-1000-lüyə isə 206 universitet daxil olub. Çin reytingində 168 universitetlə təmsil olunub, onlardan 81-i top-500-lükdə, 6-sı top-100-lükdə qərarlaşıb. Reytingə bütövlükdə Britaniyanın 65 universiteti daxil olub, onlardan 36-sı top-500-lükdə yer alıb, 8 universitet isə ən yaxşı 100 ali məktəb arasında qərarlaşıb.

Reytingə Türkiyənin 11 universiteti daxil olub: İstanbul Universiteti (401-500), Hacettepe Universiteti (601-700), İstanbul Texnik Universiteti (601-700), Dokuz Eylül Universiteti (701-800), Ege Universiteti (701-800), Ankara Universiteti (801-900), Bilkent Universiteti (801-900), Yaxın Şərqi Texnik Universiteti (801-900), Erciyes Universiteti (901-1000), Gazi Universiteti (901-1000), Marmara Universiteti (901-1000).

Qeyd edək ki, ARWU reytingi universitetlərin akademik uğurlarının qiymətləndirilməsi sahəsində ən etibarlı vasitələrdən biri hesab olunur. Reyting üçün ən əhəmiyyətli göstəricilər ali məktəblərin Nobel və riyaziyyat üzrə Filds mükafatı almış məzunlarının və müəllimlərinin sayı, "Nature" və "Science" elmi jurnallarında dərc olunmuş məqalələrin sayı və onlara olan istinadlar, eləcə də "Science Citation Index" - "Expanded" və "Social Sciences Citation Index" verilənlər bazasında indeksə alınmış jurnallarda bir universitet məqaləsinə düşən məqalələrin sayı əsas götürülür.

Şanxay reytinginin spesifikasiyi ondan ibarətdir ki, ali təhsil müəssisələri onun üçün xüsusi olaraq heç bir məlumat hazırlamırlar - şirkət ali məktəb müəssisələrinə aid olan bütün məlumatları müstəqil şəkildə toplayıb və təhlil edir. Bu il tədqiqat gedişində dünyanın müxtəlif ölkələrindən 1800-dən çox universitet qiymətləndirilib, onlardan yalnız 1000 ali məktəb ümumi reytingə daxil ola bilib.

Xatırladaq ki, Shanghai Ranking Consultancy-ali təhsil keyfiyyəti məsələləri üzrə tədqiqat və konsaltinq xidmətləri göstərən müstəqil təşkilatdır. Dünya universitetlərinin illik akademik reytingi (ARWU) şəffaf metodologiya və obyektiv məlumatlar əsasında dünyanın aparıcı universitetlərinin müəyyən olunması məqsədilə 2003-cü ildən nəşr olunur.

Daha ətraflı <http://www.shanghairanking.com/ARWU2020.html> sahifəsindən tanış olmaq olar.

51	University of Munich	Almaniya	1	32.3
52	Utrecht University	Niderland	1	31.6
53	University of Maryland, College Park	ABŞ	31	31.5
54	Technical University of Munich	Almaniya	2	31.4
54	The University of Queensland	Avstraliya	2	31.4
56	University of Zurich	İsveçrə	2	31.3
57	Heidelberg University	Almaniya	3	30.9
58	Zhejiang University	Çin	3	30.7
59	University of Geneva	İsveçrə	3	30.6
60	University of Oslo	Norveç	1	30.3
61	University of Southern California	ABŞ	32	30.1
62	Vanderbilt University	ABŞ	33	30.0
63	Shanghai Jiao Tong University	Çin	4	29.6
64	University of Bristol	Böyük Britaniya	8	29.3
65	University of Paris	Fransa	4	29.1
66	Ghent University	Belçika	1	28.9
67	The Australian National University	Avstraliya	3	28.8
67	The University of Texas M. D. Anderson Cancer Center	ABŞ	34	28.8
69	Aarhus University	Danimarka	2	28.7
69	Stockholm University	İsveç	2	28.7
69	University of California, Irvine	ABŞ	35	28.7
69	University of Groningen	Niderland	2	28.7
73	University of Science and Technology of China	Çin	5	28.6
74	The University of New South Wales	Avstraliya	4-5	28.5
74	University of Helsinki	Finlandiya	1	28.5
74	University of Sydney	Avstraliya	4-5	28.5
77	Uppsala University	İsveç	3	28.4
78	McGill University	Kanada	3	28.3
79	Purdue University - West Lafayette	ABŞ	36	28.0
80	Erasmus University Rotterdam	Niderland	3-4	27.7
80	Leiden University	Niderland	3-4	27.7
80	National University of Singapore	Sinqapur	1	27.7
83	Nagoya University	Yaponiya	3	27.2
83	Swiss Federal Institute of Technology Lausanne	İsveçrə	4	27.2
85	Monash University	Avstraliya	6-7	27.1
85	The University of Western Australia	Avstraliya	6-7	27.1
87	University of Bonn	Almaniya	4	27.0
88	University of Basel	İsveçrə	5	26.9
88	University of Florida	ABŞ	37	26.9
90	Boston University	ABŞ	38	26.7
91	Nanyang Technological University	Sinqapur	2	26.3
91	University of California, Davis	ABŞ	39	26.3
93	Moscow State University	Rusiya	1	26.2
93	Weizmann Institute of Science	İsrail	1	26.2
95	Carnegie Mellon University	ABŞ	40	26.1
96	University of Pittsburgh	ABŞ	41	26.0
97	KU Leuven	Belçika	2	25.9
98	McMaster University	Kanada	4	25.8
99	Université Grenoble Alpes	Fransa	5	25.7
100	Fudan University	Çin	6	25.5

